



Norges speiderforbund

PROTOKOLL FRA SPEIDERSTYRETS MØTE 5. NOVEMBER 2016

Til stede:

Speidersjef May-Britt Roald
Visespeidersjef Karl-Erik Onstad
Styremedlem Hanne Mette Lundberg
Styremedlem Mats Brunsvik
Styremedlem Thea Hilding
Styremedlem Tone Ødegaard
Styremedlem Vidar Nyløkken Hagen

Referent:

Generalsekretær Jens Morsø

Møtet ble gjennomført på Ambassadeur Hotel i Drammen, i forbindelse med Speidertinget 2016.

SAKER TIL VEDTAK

SAK 82/11/16/V PROTOKOLLER OG REFERATER

Protokollen fra Speiderstyrets møte 30. september – 2. oktober 2016 ble gjennomgått. Protokollen ble godkjent og offentliggjort 7. oktober 2016.

Protokollen fra Arbeidsutvalgets møte 3. november 2016 ble gjennomgått. Protokollen ble godkjent og offentliggjort 2. november 2016.

Følgende vedtak ble gjort:

Protokollen fra Speiderstyrets møte 30. september – 2. oktober 2016 godkjennes.

Protokollen fra Arbeidsutvalgets møte 3. november 2016 tas til etterretning.

SAK 83/11/16/V RETNINGSLINJER

Speiderstyret gjennomgikk retningslinjer i tilknytning til endring av §§ 3-2-6 og 3-2-7 i Norges speiderforbunds grunnregler og lover på Speidertinget 2016.

Følgende vedtak ble gjort:

Reviderte retningslinjer vedrørende grenseoverskridende seksuell atferd, trakassering og vold; anmeldelse av et medlem eller en ansatt i Norges speiderforbund; suspensjon og eksklusjon av medlemmer fra Norges speiderforbund godkjennes. Se vedlegg 1-3.

Retningslinjer vedrørende grenseoverskridende seksuell atferd, trakassering og vold

Grenseoverskridende seksuell atferd, trakassering og vold er en sak for Norges speiderforbund når:

1. Et medlem eller en ansatt i Norges speiderforbund er mistenkt eller anklaget for å ha utøvd grenseoverskridende seksuell atferd, trakassering eller vold mot en eller flere personer i eller utenfor forbundet.
2. En har en bekymring eller får kjennskap til at et medlem eller en ansatt i Norges speiderforbund er utsatt for grenseoverskridende seksuell atferd, trakassering og/eller vold av noen i eller utenfor forbundet.

1 Formål

Formålet med retningslinjene er å sikre en tydelig, klar og ryddig håndtering ved tilfeller av grenseoverskridende seksuell atferd, trakassering og vold som måtte bli kjent innen Norges speiderforbund.

2 Bakgrunn

Norges speiderforbund skal være en trygg arena for alle sine medlemmer. Dette innebærer kursing av alle ledere i alle organisasjonsledd i Norges speiderforbund. Kursene tar for seg temaer som forebygging og håndtering av grenseoverskridende seksuell atferd, trakassering og vold. Kursene bygges på veiviseren [«Trygg og tilstede»](#) til Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner, en veiviser for barne- og ungdomsorganisasjonene i møte med grenseoverskridende seksuell atferd.

Norges speiderforbund tar sitt ansvar på alvor dersom slike saker dukker opp, og vil være varsom og klar i behandlingen av disse.

3 Prinsipper

Alle ledere, tillitsvalgte, frivillige hjelpere og ansatte i Norges speiderforbund skal være kjent med og følge disse prinsipper:

1. En leder, tillitsvalgt, frivillig helper eller ansatt i Norges speiderforbund skal ikke utnytte eller krenke andre seksuelt, utøve trakassering eller vold. Samtykke fra den annen part fritar ikke den enkelte for ansvar.
2. Den som får mistanke om eller kjennskap til handlinger som nevnt i punkt 3.1, skal ta opp saken slik det beskrives i prosedyrene i punkt 4.2.
3. De involverte skal møtes med tiltro, respekt og varsomhet.
4. Eventuelle saker skal behandles forsvarlig, både overfor den fornærmede og den som er mistenkt for handlinger som nevnt i punkt 3.1.
5. Hensynet til den fornærmede skal gis størst vekt i arbeidet med saken. Hensynet til å trygge forbundets medlemmer skal avveies mot hensynet til mistenktes rettssikkerhet.
6. Det skal gis korrekt og sannferdig informasjon om saker som blir kjent i forbundet. Omfanget av nødvendig informasjon og hvem som skal informeres vurderes fra sak til sak.
7. Norges speiderforbund vil støtte den fornærmede part dersom vedkommende velger å gå til anmeldelse. Dersom vedkommende ikke velger å gå til anmeldelse, kan Speiderstyret vurdere om Norges speiderforbund skal anmelde forholdet.
8. Anmeldelse eller bekymringsmelding skal behandles konfidensielt. Retningslinjer gitt i forvaltningslovens § 13c, arkivlovens § 9 og personopplysningsloven §§ 8 og 9 om oppbevaring av taushetsbelagte opplysninger skal følges.

4 Prosedyrer

1. Generalsekretær har ansvar for:

- Å påse at Norges speiderforbunds lover og retningslinjer følges.
 - Å rådføre seg med Ressursgruppen mot seksuell trakassering og overgrep til Norges speiderforbund.
 - Å avklare hvem som varsler politi og/eller barnevernet.
 - Å orientere Speiderstyret og vurdere hvem andre i forbundet som skal varsles.
 - Å legge saken frem for Speiderstyret, dersom det er aktuelt for Norges speiderforbund å gå til anmeldelse. Se også Retningslinjer vedrørende anmeldelse av et medlem eller en ansatt i Norges speiderforbund.
 - Å følge opp saken ovenfor involverte enheter og personer i Norges speiderforbund.
 - Å orientere ledere i involverte enheter om aktuelle prosedyrer for håndtering av saken.
 - Å uttale seg offentlig i saken på vegne av Norges speiderforbund.
2. Alle ledere, tillitsvalgte, frivillige hjelpere og ansatte har ansvar for:
- Å melde alle bekymringer, mistanker eller tilståelser om grenseoverskridende seksuell atferd, trakassering eller vold direkte til generalsekretær.
Ingen som får tips eller betroelser om slike forhold skal sette i gang etterforskning på egenhånd, fordi det kan ødelegge politiets eventuelle etterforskning.
 - Å sende bekymringsmelding til barnevernet eller inngi anmeldelse til politiet så raskt som mulig, hvis det er mistanke om at det har skjedd et overgrep.

5 Uttalelser til media

Kun generalsekretæren, eller den som han bemyndiger, kan uttale seg om saken til media. Av hensyn til fornærmede og pårørende må det vurderes nøye om uttalelser bør gis.

6 Ansatte

Dersom en sak involverer en av Norges speiderforbunds ansatte, er det en personalsak. Det meste av det som er nevnt ovenfor, vil også gjelde i slike saker. I tillegg vil også forholdet til [arbeidsmiljølovens kapittel 15](#) komme i betraktning.

Vedtatt av Speiderstyret 5. november 2016

Retningslinjer vedrørende anmeldelse av et medlem eller en ansatt i Norges speiderforbund

1 Formål

Formålet med retningslinjene er å sikre klar og ryddig håndtering ved tilfeller av mistanke om straffbare handlinger.

2 Prinsipper

Generalsekretær er ansvarlig saksbehandler i Norges speiderforbund dersom et medlem eller en ansatt i speiderforbundet anmeldes eller er anmeldt til politiet.

Dersom et medlem eller en ansatt i Norges speiderforbund blir anmeldt for forhold som omhandler straffbar overtredelse av norsk lov, begått i eller utenfor Norges speiderforbund, vurderer Speiderstyret om det foreligger grunnlag for at vedkommende suspenderes fra sitt verv/sin stilling, så lenge saken etterforskes, vurderes eller behandles. Dersom det gjelder et frivillig, ulønnet verv, behandles saken i henhold til forbundets lover og retningslinjer vedrørende suspensjon og eksklusjon. Dersom det gjelder en ansatt, behandles saken i henhold til arbeidsrettslige regelverk, herunder [arbeidsmiljøloven](#).

Generalsekretær, eller den som han utpeker, holder i den grad det er mulig og aktuelt kontakt med de involverte i saken mens saken er under etterforskning, vurdering eller behandling. Saken behandles konfidensielt for å ivareta alle parter på best mulig måte. Retningslinjer gitt i forvaltningslovens § 13c, arkivlovens § 9 og personopplysningsloven §§ 8 og 9 om oppbevaring av taushetsbelagte opplysninger skal følges.

3 Prosedyrer

1. Generalsekretær klarlegger, om det foreligger forhold som krever en anmeldelse, eller om anmeldelse allerede har funnet sted.
2. Dersom det gjelder et medlem, legger generalsekretær saken frem for Speiderstyret som avgjør om medlemmet skal suspenderes.
3. Dersom saken gjelder en ansatt, vurderer generalsekretær innenfor sine fullmakter hvilke konsekvenser dette skal få for den ansatte. Generalsekretær rådfører seg med Speiderstyret.
4. Generalsekretær vurderer om vedkommende skal kontaktes og informeres. Slik kontakt skal eventuelt kun skje i samråd med påtalemyndigheten.
5. Generalsekretær informerer de ledere og tillitsvalgte som det er nødvendig kjenner til saken, at det foreligger anmeldelse, og hva dette innebærer.
Færrest mulig personer skal ha informasjon om saken, og disse personene pålegges taushetsplikt.
Når den anmeldte kan informeres jfr. pkt. 4 ovenfor, skal vedkommende motta informasjon om hvem generalsekretær informerer.
6. Generalsekretær kan oppnevne en kontaktperson i forbundet for den anmeldte og en kontaktperson i forbundet for den eventuelt fornærmede.
7. Når saken er ferdig etterforsket og det foreligger en konklusjon fra påtalemyndigheten eller domstolene, bør innholdet og premissene for denne legges frem for Speiderstyret.
8. Generalsekretær innstiller overfor Speiderstyret hvilken betydning konklusjonen bør ha i forbindelse med en eventuell eller pågående suspensjons- eller eksklusjonssak.

9. Saksprosessen håndteres, dokumenteres og arkiveres som fortrolige opplysninger i henhold til forvaltningslovens § 13c.

Vedtatt av Speiderstyret 5. november 2016

Retningslinjer vedrørende suspensjon og eksklusjon av medlemmer fra Norges speiderforbund

Jfr. §§ 3-2-6 og 3-2-7 i Norges speiderforbunds lover

1 Formål

Formålet med retningslinjene er å sikre klar og ryddig håndtering ved tilfeller hvor det er mistanke om, eller bekreftelse på, handlinger og hendelser som innebærer en vurdering eller et vedtak om suspensjon eller eksklusjon fra Norges speiderforbund. Retningslinjene beskriver prosedyre for saksbehandling, klage på vedtak og eventuell opphevelse av vedtak.

I forbindelse med mulige – eller opplagte – saker som innbefatter vurdering av bruk av paragrafene om suspensjon eller eksklusjon, er det nødvendig å utvise varsomhet, klokskap og konfidensialitet, slik at håndteringen av saken ikke ytterligere skader de involverte partene eller Norges speiderforbund.

Se også:

1. Retningslinjer vedrørende politiattest
2. Retningslinjer vedrørende grenseoverskridende seksuell adferd, trakassering og vold
3. Retningslinjer vedrørende anmeldelse av et medlem eller en ansatt i Norges speiderforbund
4. Retningslinjer vedrørende konflikthåndtering

2 Bakgrunn

Norges speiderforbund er en ryddig, solid og pålitelig organisasjon som tar alvorlige hendelser på alvor, og som bestreber en ordentlig behandling av alle saker som berører personer i og utenfor organisasjonen.

Samtidig er Norges speiderforbund en organisasjon som arbeider med barn og unge. Forbundet ønsker å kunne sikre at medlemmene ikke føler utrygghet for eller risikerer å bli utsatt for overgrep når de deltar på aktiviteter i forbundets regi. Forbundet er avhengig av høyest mulig troverdighet på dette, både blant medlemmene og i samfunnet for øvrig. Ved tvilsspørsmål må derfor sikkerheten til forbundets mindreårige medlemmer veie tyngst.

I henhold til § 3-2-6 i Norges speiderforbunds lover kan Speiderstyret fatte vedtak om suspensjon av medlemmer som har begått straffbare handlinger eller har opptrådt i strid med Norges speiderforbunds lover, retningslinjer eller verdigrunnlag.

I henhold til § 3-2-7 i Norges speiderforbunds lover kan Speiderstyret fatte vedtak om eksklusjon av medlemmer og tidligere medlemmer som har begått straffbare handlinger eller har opptrådt i strid med Norges speiderforbunds lover, retningslinjer eller verdigrunnlag.

3 Prinsipper

Paragrafene om suspensjon og eksklusjon kan benyttes når det gjelder:

- Handlinger som er straffbare etter norsk lov, eller som klart er i strid med Norges speiderforbunds lover, retningslinjer eller verdigrunnlag.
Eksempelvis kan nevnes narkotika-, seksual-, vinnings- eller voldslovbrudd, medlemskap i nynazistiske organisasjoner, offentlige ytringer som inneholder krenkende eller trakasserende utsagn i forhold til etnisk bakgrunn, kjønn, seksualitet eller tro.
- For personer som er fast eller midlertidig ansatt i Norges speiderforbund, vil vedtak om suspensjon eller eksklusjon ikke ha umiddelbar virkning for det eksisterende arbeidsforholdet.

Forbundet må som arbeidsgiver vurdere hvorvidt et slikt vedtak også skal få personalmessige følger i henhold til arbeidsmiljøloven og tilhørende regelverk.

- Saker som ikke leder frem til påtalemessig reaksjon i rettssystemet, kan også føre til suspensjon og eksklusjon.
- Ved strid om de faktiske forhold må Speiderstyret legge til grunn det faktum som fremstår mest sannsynlig (50 % sannsynlighetsovervekt). Ved tvilsspørsmål må sikkerheten til forbundets mindreårige medlemmer veie tyngst.

Suspensjon benyttes blant annet når det er skjellig grunn til mistanke om straffbare handlinger eller handlinger som er uforenlig med Norges speiderforbunds lover, retningslinjer eller verdigrunnlag, eller det iverksettes etterforskning mot et medlem.

Vi forhåndsdommer ikke eller tar side, men suspenderer når noen kan ha begått forhold uforenlig med det å være speider/leder.

Varsling av den mistenkte kan unntaksvis unnlates, for eksempel dersom et varsel vil vanskeliggjøre etterforskningen. Vurderingen bør i så fall foretas i samråd med påtalemyndigheten.

Eksklusjon kan være en konsekvens når saken er avsluttet i rettssystemet eller undersøkelser er avsluttet i Norges speiderforbund. I særlige tilfeller kan forbundet ekskludere medlemmer uten forutgående suspensjon for å beskytte sine medlemmer, særlig sine mindreårige medlemmer.

Ved påtalemessig behandling kan det også være grunnlag for eksklusjon uten strafferettslig reaksjon, for eksempel der en sak er henlagt etter bevisets stilling eller liknende, eller der det foreligger sannsynlighetsovervekt for at en straffbar handling har funnet sted, men likevel slik rimelig tvil som fører til strafferettslig frifinnelse.

Også uten at en sak er strafferettslig behandlet kan det benyttes eksklusjon, for eksempel ved handlinger som klart er i strid med Norges speiderforbunds lover, retningslinjer eller verdigrunnlag, og som vil innebære en vesentlig belastning for Norges speiderforbund.

Ikke bare nåværende, men også tidligere medlemmer kan ekskluderes. Grunnen til dette er, at en person som vet at han får en eksklusjonssak mot seg, ikke skal kunne melde seg ut for å unngå eksklusjon. Det er viktig for Norges speiderforbund å underrette den ekskluderte skriftlig om dette for eventuelt senere å kunne vise til, at han er ekskludert, også selv om han har meldt seg ut frivillig, før vedtak om eksklusjon er fattet.

Det er bare Speiderstyret som kan fatte vedtak om suspensjon og eksklusjon. Dette skal gjøres i tråd med prinsippene beskrevet i lovene og skal være begrunnet skriftlig. Det skal opplyses om klagemulighet, og en eventuell klage skal behandles av Klagenemnda oppnevnt av Speidertinget.

Suspensjon

- Suspensjon og lengden på denne vedtas av Speiderstyret med alminnelig flertall. Suspensjon skjer normalt med ett år av gangen. Speiderstyret kan om nødvendig fatte vedtak om forlengelse av suspensjonsperioden eller opphevelse av denne. Suspensjonsperioden bør normalt forlenges inntil saken er avgjort i rettssystemet.
- Suspensjon kan benyttes før eventuelt vedtak om eksklusjon fattes.
- Suspensjon omfatter den suspendertes medlemskap og medlemsrettigheter i alle organisasjonsledd i Norges speiderforbund. Den suspenderte kan ikke delta på noe arrangement i regi av Norges speiderforbund i suspensjonsperioden. Den suspenderte kan heller ikke bli ansatt eller få tidsbegrensede engasjement i noe organisasjonsledd i Norges speiderforbund i perioden.
- Den som får en suspensjonssak mot seg, skal normalt gis skriftlig varsel om saken og begrunnelse for denne. Varsling kan unnlates dersom tungtveiende hensyn tilsier det, for eksempel av hensyn til sakens etterforskning/undersøkelser
- Vedtak om suspensjon kan påklages skriftlig innen en frist på tre uker. Klagen behandles av Klagenemnda. Vedtak i klagesak fattes med alminnelig flertall.

- Suspensjonen opphører automatisk når tidsavgrensningen i vedtaket er utløpt, eller om Speiderstyret fatter vedtak om det.

Eksklusjon

- Eksklusjon av nåværende og tidligere medlemmer vedtas av Speiderstyret med 2/3 flertall.
- Eksklusjon omfatter den ekskludertes medlemskap og medlemsrettigheter i alle organisasjonsledd i Norges speiderforbund. Den ekskluderte kan ikke delta på noe arrangement i regi av Norges speiderforbund. Den ekskluderte kan heller ikke bli ansatt eller få tidsbegrensede engasjement i noe organisasjonsledd i Norges speiderforbund.
- Den som får en eksklusjonssak mot seg, skal gis skriftlig varsel om saken og begrunnelse for denne.
- Før et vedtak om eksklusjon fattes av Speiderstyret, skal vedkommende normalt gis anledning til å forklare seg muntlig. Under den muntlige redegjørelsen er speidersjef, visespeidersjef og generalsekretær til stede. Vedkommende har anledning til å ha med seg en tillitsperson etter eget ønske. Vedkommende kan også velge å gi en skriftlig forklaring i stedet for, eller i tillegg til den muntlige redegjørelsen. Dersom det er fastslått ved dom at vedkommende har begått straffbare forhold, kan Speiderstyret bestemme at vedkommendes forklaring kun skal gis skriftlig, innen en frist på tre uker.
- Vedtak om eksklusjon kan påklages skriftlig innen en frist på tre uker. Klagen behandles av Klagenemnda. Vedtak fattes med alminnelig flertall.

4 Prosedyre for saksbehandling

Enhver kan henvende seg til Speiderstyret eller generalsekretær, om de er kjent med forhold som kan begrunne suspensjon eller eksklusjon. Det at noen melder eller varsler, gir ikke rett til innsyn eller informasjon utover det som ellers følger av de alminnelige reglene i [forvaltningsloven](#). Varsleren har imidlertid rett til innsyn i sin egen forklaring, og har adgang til å supplere denne.

Ved henvendelse til generalsekretær informerer denne speidersjef. I saker om seksuelle overgrep, trakassering og vold rådfører generalsekretær seg med Ressursgruppen mot seksuell trakassering og overgrep til Norges speiderforbund.

Generalsekretær er saksforbereder for Speiderstyret i saker om suspensjon og eksklusjon.

- Ved hastesaker (eksempelvis knyttet til tilståelse av eller mistanke om overgrep), er håndtering beskrevet i Retningslinjer vedrørende grenseoverskridende seksuell atferd, trakassering og vold. Generalsekretær vil i slike tilfeller være koordinator av videre tiltak.
- Ved andre hendelser eller handlinger som utløser vurderinger av suspensjon eller eksklusjon, er det vesentlig at alle parter får anledning til å uttale seg, og at en bestreber seg på å finne løsninger og rydde av veien eventuelle misforståelser. I denne sammenheng henvises det også til Retningslinjer vedrørende konflikthåndtering.

I forbindelse med behandling og vedtak skal det informeres hensiktsmessig med sikte på å ikke forårsake unødige rykter eller uriktige påstander. Samtidig skal alle parter omtales og behandles ryddig.

5 Prosedyre for klagebehandling

Et vedtak fra Speiderstyret om suspensjon eller eksklusjon kan påklages skriftlig til Klagenemnda innen en frist på tre uker. Medlemmene i Klagenemnda velges av Speidertinget for seks år av gangen og består av tre personer (en ny på valg annet hvert år). Et medlem i Lovutvalget er sekretær for Klagenemnda.

Klager skal fremføres skriftlig og bør være begrunnet. Speiderstyret skal vurdere klagen og gis mulighet til å endre sitt vedtak til klagerens fordel. Hvis Speiderstyret ikke endrer sitt vedtak, oversendes klagen til Klagenemnda.

Ved oversendelse av klage til Klagenemnda skal alle sakens dokumenter fra Speiderstyret følge med. Det skriftlige materialet fra Speiderstyrets behandling, sammen med begrunnet klage bør være tilstrekkelig til at Klagenemnda kan behandle saken uten ytterligere saksforberedelse. Klagenemnda kan kalle inn parter i saken for uttalelser hvis behov.

Klagenemnda kan fatte vedtak om å godkjenne Speiderstyrets vedtak, oppheve vedtaket, eller sende saken tilbake til Speiderstyret for ny behandling.

I klagesak over Speiderstyrets vedtak om eksklusjon der Klagenemnda allerede har behandlet saken i forbindelse med suspensjonsvedtak for samme forhold, utvides Klagenemnda med Lovutvalgets tre medlemmer.

6 Prosedyre for opprettholdelse og opphevelse av vedtak

Vedtak i klagesak om suspensjon og eksklusjon fattes av Klagenemnda med alminnelig flertall.

Klageren skal informeres skriftlig om Klagenemndas vedtak, og vedtaket skal være begrunnet.

Speiderstyret avgjør hvordan vedtaket eventuelt skal kommuniseres til andre interessenter.

Vedtatt av Speiderstyret 5. november 2016